

<http://physicsweb.org/article/news/9/1/13>

2005/01/24

ساختن - نیم رساناها ی متخخلخل

دانش پیشه ها بی از ایالات متحده برا ی اولین بار آئروژل ی ساخته اند که ویژه گی های نیم رسا دارد. آئروژل ها رده ی مهم ی از مواد متخخلخل اند، اما بیشتر شان نارسانا ی الکتروسیستمی اند. اگر بشود از این آئروژل ها ی جدید لایه ی نازک ساخت، می شود از آن ها در کاتالیزگرهای، حسگرهای، و کاربردهای فتوولتایی استفاده کرد.

سُیفانی بُرُک [1] و همکاران ش از دانشگاه ایالتی ی وین در دیتریخت [2]، این آئروژل ها را از فلز کالکوژنیدها ساختند [3]. (این ها ترکیب هایی اند شامل یک فلز و یک عنصر گروه VI مثل گوگرد یا سلنیم). بُرُک می گوید: "ما یک رده ی جدید از آئروژل ها معرفی کرده ایم. قبل از آئروژل ها را فقط از فلزاکسیدها و کربن می ساختند." ویژه گی های مفید آئروژل ها نتیجه ی ترکیب ی از مساحت سطح زیاد، پدیده های محصورسازی ی کوانتمی، و فتوولومینسان است.

بُرُک و همکاران ش، اول نانوذرهایی از جنس فلز کالکوژنیدها ی مختلف ساختند که با ملکول هایی به اسم تیولات پوشش داده شده بودند. سپس آن ها را اکسید کردند، که در نتیجه این نانوذرهای ژل ساختند. بعد این ژل را با کربن دی اکسید ابر بحرانی خشک کردند تا ساختاری متخخلخل درست شود.

ساختارها ی حاصل خلل و فرج هایی با قطر بین ۲ و ۵۰ نانومتر داشتند. این یعنی مساحت سطح این مواد تا ۲۵۰ متر مربع بر گرم می رسد. به علاوه، چگالی ی کپهایی ۰.۰۷ گرم بر سانتی متر مکعب است، فقط ۱.۴٪ چگالی ی یک تک بلور کادمیم سولفید. گروه وین، همین روش را برا ی ساختن آئروژل هایی با کادمیم سلنید، روی سولفید، و سرب سولفید هم به کار برده است.

بُرُک می گوید: "یافتن راه هایی برای ساختن ابزارهایی واقعی از نانوذرهایی آن

که ویژه‌گی‌ها ی مشخصه ی نانومقیاسی ی از دست برود، یک ی از چالش‌ها ی فعلی ی نانوفناوری است. رهیافت سُل-ژل راه ی ساده و متنوع برای این کار است، و قاعده‌تاً باید بشود با استفاده از آن مواد ترکیبی ی پیچیده‌تر هم ساخت.“

- [1] Stephanie Brock
- [2] Wayne State University in Detroit
- [3] Science **307** 397